

AY-VÄYLÄ

TSP Turun Seudun Paikallisjärjestö
1/2015
SAK

Turun Seudun Paikallisjärjestö TSP

Maariankatu 6 b, 20100 Turku, 7. krs

www.sakturunseudun.paikallisjarjesto.fi

puheenjohtaja Iris Pitkäaho

Puh. 045 167 8982

iris.pitkaaho@gmail.com

sihteeri Pia Airas

044 515 9064

p.airas@gmail.com

taloudenhoitaja Eira Pessi

044 992 7025

eiratuulikki@gmail.com

Iris Ääniä Suomesta-kampanjatapahtumassa viime keväänä

Iloista kevättä!

Tänä keväänä meillä on edessämme eduskuntavaalit, siksi lehdessämmekin on muutaman alueemme kansanedustajaehdokkaan kirjoitukset. Muitakin SAK taustaisia ehdokkaita Turun seudulta toki löytyy. Heihin kannattaa ehdottomasti tutustua ja lähteä vaikka jonkun hyväkseen kokeman ehdokkaan tukiryhmään mukaan. Tärkeintä toki on käydä äänestämässä viimeistään 19.4. ja kannustaa läheisiään tekemään samoin.

Myös me olemme mukana vaalipöhinöissä, SAK järjestää 14.3. kampanjapäivän ympäri Suomea, ja Turussa kampanja jalkautuu Skanssin ostoskeskukseen klo 12-15. Tarkoituksena on myös haastatella kansanedustajaeh-

dokkaita, joten tulehan paikalle kuuntelemaan ja jututtamaan ehdokkaita. Soppatykkikin on paikalla, joten vatsankin saa täyteen samalla!

Lehdessämme on myös juttua huoltovarmuudesta, VR:n tilanteesta ja uudesta kansanliikkeestä Operaatio Vaki-duunista, asia mihin muuten kannattaa tutustua!

Aurinkoista ja vaalityöntäyteistä kevättä kaikille!

*toivottaa Iris Pitkäaho
Turun Seudun Paikallisjärjestön
puheenjohtaja*

Olemmeko todella huoltovarmoja?

Olet saattanut törmätä termiin "huoltovarmuus" erilaisissakin yhteyksissä. Termi kuulostaa tutulta, mutta sisältää niin paljon asiaa, että keskityn käsittelemään sitä lähinnä parhaiten tuntemistani lähtökohdista, siis merenkulun näkökulmasta.

Parasta kuitenkin aloittaa ihan alusta. Siitä, mitä huoltovarmuus ylipäänsä tarkoittaa? Se tarkoittaa sitä, että poikkeusolojen ja niihin verrattavissa olevien vakavien häiriöiden varalta turvataan väestön toimeentulon, maan talouselämän ja maanpuolustuksen kannalta välttämättömät taloudelliset toiminnot ja niihin liittyvät tekniset järjestelmät. Lyhyesti siis, että selviämme täällä Suomessa, tapahtuipa mitä tahansa.

Valtioneuvosto asettaa huoltovarmuudelle yleiset tavoitteet. Suomen kylmä ilmasto, syrjäinen sijainti, riippuvuus merikuljetuksista ja pitkät kuljetusetäisyydet ovat erityispiirteitä, jotka vaikuttavat huoltovarmuuden tavoitteisiin ja keinovalikoimaan. Manner-Euroopasta strategisesti katsottuna Suomi nähdäänkin lähinnä saarena.

Huoltovarmuuskeskus on nimennyt merikuljetukset varautumisen painopisteeksi juuri siitä syystä, että ne ovat Suomen tuonnin ja viennin pääkuljetusmuoto. Valtioneuvoston päätös huoltovarmuuden tavoitteista hyväksyttiin joulukuussa 2013 ja sen perustelumuis-tiossa todetaan seuraavaa: "Liikenne-politiikassa otetaan huomioon ulkomaankaupan turvaaminen vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Toi-

mivien markkinoiden ja huoltovarmuuden turvaamiseksi tarvitaan riittävästi aluskalustoa ja ilmakuljetuskalustoa sekä kotimaisessa määräysvallassa olevaa väylien kunnossapitokapasiteettia mukaan lukien jäänmurto. Kriittisin kuljetuskapasiteetti on oltava kotimaisessa määräysvallassa."

Vakavimpana uhkana huoltovarmuudelle pidetään siis tilannetta, jossa mahdollisuus tuottaa tai hankkia ulkomailta huoltovarmuuden kannalta kriittisiä tavaroita ja palveluita on väliaikaisesti vaikeutunut. Suomen tuonnista noin 80% kulkee meriteitse ja niistä parin vuoden takaisen tilaston mukaan n. 30% kuljetettiin suomalaislaivoilla. Isomman kriisin sattuessa voimme vähentää ulkomaiset laivat, jotka todennäköisesti eivät välitä Suomen huoltovarmuudesta. Suomi siis koitetaan pitää toiminnassa suomalaislaivoilla (se jäljelle jäävä 30%).

Suomessa meni joku vuosi sitten läpi sekamiehityssopimus, jonka mukaan varustamo saa joillekin rahtilaivoille ottaa kolmasosan EU:n ulkopuolista työvoimaa. Yleensä he ovat olleet kotoisin Filippiineiltä. Miten mahdollaan toimia kriisitilanteessa ulkomaisen miehistön kanssa? Valtion velvollisuushan on huolehtia oman maansa kansalaiset

ensimmäisenä kotimaahansa kriisialueelta. Esimerkkinä voimme ottaa vaikka Libyan, josta lähes kaikki maat kotiuttivat työntekijänsä kiireen vilkkaa.

Mikä vaikutus Itämerellä sattuvalla kriisillä olisi sekamiehityslaivoihin? Mistä se puuttuva kolmasosa merimiehiä niille yhtäkkiä saadaan? Olisiko siis helpointa ja turvallisinta, jos valtio ei vain omistaisi, vaan myös miehittäisi laivansa suomalaisilla. Myös pientonnistoa tulisi mielestäni hankkia valtion omistukseen. Tällä hetkellä ehkä mahdollon ajatus, mutta pienillä rahtilavoilla olisi helppo operoida Itämerellä poikkeustilankin aikana. Yksityisissä varustamoissa saattaa nimittäin piileskellä pieni riski kriisitilanteessa. Omistaja voi haluta siirtää aluksensa turvallisemmille vesille. Tällaista oli ilmassa mm. 1968 Tšekkoslovakian kriisin aikana. Paniikitunnelma levisi suomalaisiinkin laivoi-

hin. Olen kuullut, että ainakin yhdessä suomalaislaivassa neuvoteltiin ns. maailmankansalais-passien kirjoittamisesta. Tämä tarkoittaa sitä, että miehistöllä ei olisi ollut velvollisuutta palata Suomeen jos Suomikin olisi tullut miehitettyksi. Tätä taustaa vasten kun tarkastelee asiaa huoltovarmuuden kannalta, olisi mielestäni selkeintä, että valtio omistaisi ja myös miehittäisi suomalaisilla huoltovarmuuden kannalta tärkeimpiä laivoja.

Näkökohtani ei merimiehenä ehkä ole ihan kaikkein objektiivisin, mutta varsin varteenotettava. Luottamusmiehenä intresseihini kuuluu säilyttää suomalaisten merimiesten työpaikat, koska uhkakuvat ovat todella jo olemassa.

Hiljakkoin tapahtui suuri mullistus Neste Oilin yritysjärjestelyissä. Niiden myötä Suomen Merimies-Unionin sivujen mukaan toistasataa öljytankkereiden

merimiestä menetti työpaikkansa kun Neste Oil luopui varustamotoiminnastaan. Yhdestätoista aluksesta jäljelle jäi vain viisi öljytankkeria ja kolme hinaajaa. Nämä alukset muodostavat nyt Suomen huoltovarmuuslaivaston. Niiden miehittäjäksi tuli yrityskauppojen myötä norjalainen OSM Ship Management. Ihmetystä herättääkin, kuinka eduskunta ja poliittiset päättäjät sallivat valtionyrityksen henkilöstön siirron norjalaisen yrityksen hallintaan.

Joulukuun Ahjosta luin mielenkiintoisen Jorma T Mattilan kokoaman jutun etäohjattavista rahtilaivoista. Maalta käsin etäohjattavien laivojen konseptia kehittää Rolls Roycen lisäksi mm EU-rahoitteinen MUNIN-projekti. Sen piirissä uskotaan, että robottilaivoja seilaisi merillä jo 20 vuoden sisällä. Kaikki

tekniikka olisikin pitkälti jo olemassa. Robottilaivoilla tietysti tavoitellaan kustannussäästöjä. Yksi kapteeni pystyisi maalla olevasta valvomosta operoimaan kymmentä eri bulkkilaivaa eikä muuta miehistöä tarvita. Aika kova tulevaisuudennäkymä merimiehille kuten myös huoltovarmuudelle. Kriisin sattuessa ei tarvitse kuin vaikuttaa GPS:ää ohjaavaan satelliittiin (ja kaikkihan tietävät kuinka herkkiä ne ovat). Sen jälkeen laivat pyörivät merillä ympyrää ollen kaapparien armoilla. Se sitten siitä meidän viljalastista... Bisnes on bisnestä, mutta ei kai valtion tehtävänä voi olla pelkkien pika-voittojen hakeminen huoltovarmuuden kustannuksella?

*Susanna Mäntysaari,
merimies
Raisio*

Eläkeläisen mietteitä

VR pudotti jokin aika sitten melkoisen pommin ilmoittamalla lopettavansa Turun varikon toiminnan kokonaan.

Asia oli itselleni ainakin aikamoinen järkytys. Muistan ajan aloittelevana pääluottamusmiehenä Turussa 1980-luvulla. Silloin nykyisen varikon paikalla oli tehtynä huoltotaso, jossa oli raiteet molemmin puolin. Tämä työmaa näkyi

hyvin työhuoneeni ikkunasta. No, tätä laituria ei saatu edes kunnolla käyttöön, kun tuli päätös, että rakennetaankin huoltohalli ja kaivurit nostelivat uuden huoltotason asfaltin ja hiekat ja reunukset kuorma-autojen lavalla ja ne vietiin

pois. Kaikki olivat tietysti tyytyväisiä, että viimeinkin saadaan vaunujen huolto ja korjauksetkin paremmalle tolalle sisätiloihin. Näin myös tapahtui. Muutaman vuoden kuluttua tuli tarve hallin laajentamiseen Pendolino-junien tultua käyttöön ja Turun varikon hoidettavaksi. Laajennukset toteutettiin ja kaikki näytti hyvältä, hommat toimivat.

Seuraava vaihe varikon osalta tuli siinä vaiheessa, kun VR päätti lopettaa Turun konepajan toiminnan ja siirtää työt muualle, lähinnä Hyvinkäälle. Silloin luvattiin VR osakeyhtiön toimitusjohtajan Juhani Kopperin suulla, että varikko jatkaa toimintaansa ja pysyviä työpaikkoja säilyy noin sata. Tämän hän kertoi koko henkilöstön kuulleen yhteisessä tilaisuudessa. Näin sitten jatkuikin usean vuoden ajan.

Sitten tuli tieto suuren varikon rakentamisesta Ouluun. Oli ennustettavissa, ettei se tiedä Turulle hyvää. Sitä vaihtoehtoa tuskin kukaan sentään ajatteli, mikä nyt on päätös eli koko varikon sulkeminen. Lupaukset siitä, että sata työpaikkaa säilyy, olivat nykyisiltä johtajilta jääneet ilmeisesti kuulematta. Tämä on hyvin yksipuolista henkilöstöpolitiikkaa, joka ei johda hyvään lopputulokseen kuin hetkellisesti. Sitä osaamista, mitä Turun varikon henkilökunnalla on, tarvittaisiin vielä monta kertaa. Myös puheet VR:stä hyvänä työnantajana voi unohtaa.

Olen pyytänyt Turun kaupunginhallituksen kautta VR:ltä selvitystä varikon lopettamiseen liittyvistä seikoista ja siitä mitä toimintoja Turkuun jää. Vastausta en ole vielä saanut.

Toinen mielenkiintoinen asia on Pendolino-junien liikennöinti. Aikoinaan oli suuri toive saada oikorata Turun ja Helsingin välille. Asia oli viittä vaille valmis, mutta ruotsinkielinen maakuntaliitto vei voiton vaatimalla, että junien täytyy kulkea Karjaan kautta. Tähän päättyi oikoratahanke sillä kertaa. Silloinen VR:n pääjohtaja Eino Saarinen ajoi läpi hankkeen, jossa lähdettiin siitä, että ellei radan mutkia voida suoristaa niin ostetaan junia jotka tarvittaessa kurveissa kallistuvat ja siten saadaan juniin nopeutta lisää. Näin tehtiin ja päädyttiin Pendolinoihin. Itse junista saisi ihan oman kertomuksen, mutten sitä tässä nyt tee. Tällä hetkellä tilanne on kuitenkin sellainen, että rantarata on yhtä ”kurvikas” kuin ennenkin, mutta yhtään Pendolinoa ei siinä enää liikennöi. Eli se siitä hyvästä hankkeesta.

Tuntuu vahvasti siltä, että Turku ei ole VR:n pomojen suuressa suosiossa. Kaikki mahdollinen ajetaan alas. Varikko lopetetaan, tavaraliikenne on lähes raakapuun ja ammoniakki liikenteen varassa ja lipunmyyntihenkilöstö on enemmän kuin minimissään. Satamaan menevät laivajunat eivät enää palvele kaikkia laivoja ja niin edelleen.

Eläkeläinen toivottaa silti kaikille vielä VR:llä töissä oleville ja muillekin jaksamista ja positiivista alkanutta vuotta. Muistakaa, että ammattiliittokin on olemassa ja sitä voi aina tarpeen tullen pyytää mukaan talkoisiin työpaikkojen puolesta!

*Terveisin
Jorma Hellstén*

Valtion omistus avaimena teollisuuden kehittämässä

Telakkateollisuuden pitkän kriisin kääntyminen nousuksi sekä risteilijä- että jäänmurtajarakentamisessa ovat opettava kokemus valtion vahvan roolin merkityksestä ja perinteisen, mutta iskukykyisen teollisuudenalan mahdollisuuksista äärimmäisen kovassa globaalissa kilpailussa.

Suomalaiselle laivanrakennusteollisuudelle ja vahvalle arktiselle osaamisperinteelle oltiin lyömässä kuolinleima vielä puolitoista vuotta sitten. Onneksi valtion omistajuutta vastustavat nihilistit eivät saaneet yliotetta, vaikka kuilun reunalla käytiinkin. Siitä kiitos kuuluu laivanrakennusosaajien, metallityöläisten ja yritysten, verkostolle. Ammattiyhdistysliike kamppaili kääntein puolesta vuosia.

Suomen laivanrakennusteollisuuden kannalta oli onni, että perinteisen teollisuudenalan todellisen arvon ymmärsi sijoittaja. Hallituksen piirissä kyky oli kadoksissa niin Kataiselta, Vapaavuorelta kuin Urpilaiseltakin. Saksalaisen Meyer Werft -yhtiön astuttua omistajakuvioihin Vapaavuoren ja hallituksen kanta muuttui. Suomen valtio ryhtyi Teollisuussijoituksen kautta omistajaksi Meyer Turkuun 30 prosentin vähemmistöosuudella. Ja nyt telakalla on suurin vaikutuksin 12 000 henkilötyövuoden tilauskanta. Näköaloja tilausoptioina on vuoteen 2019.

Laivanrakennusteollisuuden elpyminen Suomessa on rohkaiseva esimerkki. Start up-yrityksiäkin varmasti tarvitaan, mutta pitää muistaa, että myös perinteisen metalli- ja teknologisen teollisuuden piirissä syntyy ja kasvaa koko ajan uutta. Joulukuussa Haminassa käynnistyi ABB:n potkurijärjestelmiä

valmistavan laitoksen laajennus. Yrityksen tilauskannassa näkyy kotimaisten telakoiden sekä offshoren ja arktisen alueen vaikutus. Ympäristöhaittojen pienentäminen ja energiatehokkuuden lisääminen edellyttävät teknisten parannusten kehittämistä.

EU:n komissio lupaa mittavaa investointiohjelmaa. Euroopan keskuspankki on käynnistämässä pitkäkestoista satojen miljardien setelielvytystä. Peruskysymys kuitenkin on, miten investoinnit saadaan tehokkaimmin liikkeelle. Kaikissa EU-maissa olisi investointitarpeita vaikka millä mitalla – myös Suomessa. EU:ssa on puhuttu ja päätettykin monista investointiohjelmissa, joiden tulokset ovat kuitenkin jääneet laihoiksi.

Valtion ja valtionyhtiöiden on otettava selvästi aloitteellisempi rooli. On monia teollisuudenaloja, joilla valtion veturiroolia kaivattaisiin. Arktisen alueen ja Venäjä-yhteistyön mahdollisuuksien hyödyntäminen edellyttäisi arktisen osaamisen kokoamista valtiojohtoisen veturiyhteyden yhteistyöverkostoon.

Nykypolitiikalla Eurooppa uhkaa juuttua vuosikausiksi joukkotyöttömyyteen. Monet talousviisaat kuitenkin opettavat, että yhden miljardin suuruinen valtion investointihanke synnyttää kansantalouteen reilusti yli miljardin euron tulon, josta valtio voi lopulta saada verotuloja yli miljardin. Jo 1930-luvun laman ahdingossa John Maynard Keynes valisti silloisia päättäjiä: "Huo-

lehtikaa työttömyydestä, niin valtion budjetti huolehtii itse itsestään."

*Johannes Yrttiaho
Metalli 49:n tiedottaja
Turun kaupunginvaltuutettu
kansanedustajaehdokka
Vasemmistoliitto
www.johannesyrttiaho.net*

Liikettä liikunnan edistämiseen

Harva asia saa politiikasta yhtä paljon nyökytyksiä ja hyväksyntää kuin liikunta. Moni asia ei kuitenkaan saa yhtä vähän huomiota.

Liikunta on teemana niin laaja-alainen, että sen tulisi oikeastaan läpäistä kaikki elämän ja päätöksenteon osa-alueet. Useat työpaikat kannustavat jo työntekijöitään liikkumaan erilaisin liikuntaeduin. Syyt ovat tietysti selviä: fyysisesti ja henkisesti hyvinvoiva työntekijä on työnantajan etu.

Mutta edistetäänkö liikuntaa muutamaa seteliä pidemmälle? Viimeisimmän sukupolven aikana elämäntapamme ovat muuttuneet liikkumisen näkökulmasta radikaalisti. Hyötyliikuntaa on vähemmän ja lasten ja nuorten liikkuminen vähenee. Liikkumattomuuden seurauksena terveyserot kasvavat ja sosiaali- ja terveysmenot paisuvat.

Kaksi tärkeää tapaa vaikuttaa liikumisen lisääntymiseen ovat koulut ja politiikka. Ensinnäkin koulujen liikuntatunteja pitää uudistaa liikkumisen iloon kannustavaan suuntaan, jossa kokeillaan monipuolisesti eri lajeja. Poliitiikan osalta erityisesti kaupunkisuunnittelussa pitäisi aina arvioida, kuinka ratkaisut

kannustavat lähiliikkumiseen. Lähiöiden metsäalueet, keskustan pyörätiet ja hyväkuntoiset lenkkipolut innostavat liikkumaan luonnollisesti. Liikuntapaikkoja tulee olla riittävästi ja monipuolisesti, mutta yhtä arvokkaita paikkoja liikkua ovat koirapuistot, pihapelipaikat ja talvella auratut puistotiet.

*Niina Ratilainen
Turun kaupunginvaltuutettu
Kansanedustajaehdokka
Vihreät
www.niinaratilainen.fi*

Edunvalvontaa majoitus- ja ravitsemisalalla

Osastomme Pam hotelli- ja ravintola-alan Turun osasto 702 on yksi vanhimmasta Palvelualan ammattiliiton osastoista, viime vuonna vietimme 80-vuotisjuhlia.

Osaston toimistossa (Maariankatu 6 b, 7.krs) työskentelee osa-aikainen toimistonhoitaja ja osaston johtokunta koontuu omassa kokoustilassa samassa osoitteessa keskimäärin kerran kuukaudessa.

Osastomme jäsenet työskentelevät hyvin erilaisissa toimipaikoissa, henkilöstöravintoloista kylpylähotelleihin ja kaikkea siltä väliltä. Alalla toimivien työnimikkeet ovat muuttuneet merkittävästi, ja työtehtäviä on yhdistelty erittäin paljon. Alan koulutus on tietenkin kehittynyt samaan suuntaan. Moniosajat ovat 2010-luvulla arkipäivää.

Osastoon kuuluu tällä hetkellä noin 2200 työssäkäyvää jäsentä ja 700 opiskelija- tai eläkeläisjäsentä.

Pam 702 järjestää jäsenilleen tapahtumia yhdessä muiden lounaissuomalaisten pamilaisten osastojen kanssa. Tänä vuonna olemme mukana mm Talvirieha-tapahtumassa Hirvensalossa 22.2.2015 sekä maaliskuussa Bore-lailalla kuulemassa Pamin liittokokousvaaliehdokkaita ja ay-taustaisia eduskuntavaaliehdokkaita. Oman osaston puitteissa on suunniteltu myös jäsenmatkaa Pärnuun (toukokuussa 2015) ja koko perheen retkeä Puuhamaahan (kesäkuussa 2015).

Otamme mielellämme vastaan ideoita ja ajatuksia osaston toiminnan kehittämiseksi, ja toivomme, että jäsenemme osallistuvat myös pamilaisten osastojen yhteisiin tapahtumiin.

Aktiivista vuotta 2015 kaikille!
Pia Airas, toimistonhoitaja

Skandic hotellille saapuminen

Kokouspaikalle lähteminen

Uusien kävelykenkien hankinta Tpe

Kahvitauko ja tiedotteiden jakoa

SAK:n Lounais – ja Länsi – Suomen aluetoimikuntien TAMMIKUUN TAPAAMINEN Tampereella 9. – 10.1.15 Vakuutusyhtiö TURVAN tiloissa koko illan nauttien yhdessäolosta

Kokousedustajat tauolla

Aktiivisia kokoukseen osallistujia

Rintamerkkien omakätinen tekeminen

Jääkiekkopeliin aktiivista osallistumista

Voittajien on helppo tuulettaa ja vastaanottaa hieno pokaali

Hei!

Olen eduskuntaehdokkaana sitoutumattomana SKP:n riveissä. Työskentelen myyjänä K-Citymarket Turku Kupittaaalla ja olen talokohtaisena luottamusmiehenä siellä ja K-Citymarket Oy:n varapääluottamusmies. Kuulun myös PAM Turun osasto 069 johtokuntaan, jossa olen solidaarisuusvastaavana.

Mielestäni kaikille työntekijöillä on oikeus kokopäivätyöhön ja kunnolliseen toimeentuloon. Irtisanomissuojan heikennykset on torjuttava ja hyökkäykset luottamusmiesjärjestelmää ja lakko-oikeutta vastaan estettävä.

Työntekijöiden voima on keskinäinen solidaarisuus, kaikille on turvattava samat oikeudet kansalaisuuteen ja syntyperään katsomatta. Suomessa tuloerot ovat kasvaneet vauhdilla ja se on saata-va laskusuuntaan.

Haluan 1200 euron perusturvan kaikille. Pitää myös sanoa ehdoton ei 0-so-

pimuksille. Säädetään laki 1800 euron minimipalkasta, näin työn vastaanottaminen on kannattavaa. Suurille eläkkeille pitää myös saada eläkekatto. Näin tuloerojen kasvua rajoitetaan.

Tässä osa ajatuksiani!

Terveisin Tarja Puotsaari

Viisi eri nollatuntisopimusta mutta ei euroakaan palkkaa

Suomessa on tällä hetkellä kahden kerroksen työmarkkinat. Meillä on vakituiset työntekijät ja sitten osa-aikaisena toimivat työntekijät ja vuokratyöntekijät.

Vuokratyöntekijät ovat monesti osa-aikaisia, nollasopimuksella tai määräaikaisissa työsuhteessa olevia henkilöitä. Kuitenkin monet vuokratyöntekijät tahtoisivat vakituista työtä ja sen tuoma varmuutta omaan elämäänsä ja tulevaisuutensa rakentamiseen.

Yhä useampi tekee vasten omaa tahtoa 0–40 tunnin sopimuksella töitä. 0–40 tuntia viikossa -sopimusta perustellaan usein esimerkiksi tilauskantojen ja asiakasmäärien vaihtelulla.

Usein esimerkiksi teollisuudessa nämä henkilöt tekevät 37,5–40 tunnin työviikkoa normaalisti niin kauan, kuin yrityksellä on hyvä työtilanne.

Tilaukantojen vähennyttäessä työnantaja puoli lopettaa usein mitään selitystä työntarjoamisen vuokratyöntekijälle, ja työntekijä jää lähes tyhjän päälle.

Tällöin hän ei ole oikeutettu automaattisesti työttömyyspäivärahaan koska hän on työsuhteessa. Kuitenkin työntekijä on oikeutettu erikseen soviteltavaan työttömyyspäivärahaan niiltä päiviltä jolloin ei ole töitä mikäli etuuden saamisen muut edellytykset täyttyvät.

Mikäli työntekijä irtisanoo työsuhteen, saa hän TE-toimistosta kolmen kuukauden karenssin päälle siitä hyvästä, että hän itse on irtisanonut työsuhteen. Työnantaja käyttää siis röhkeästi hyväkseen työntekijöitä eikä juurikaan välitä heidän elämästään tai tulevaisuudestaan työsuhteen jälkeen.

Vakituisilla työntekijöillä on irtisanomissuoja, sairausajan palkka, työterveyspalvelut ja varmuus tulevaisuuden taloudellista tilanteesta, kun tietää joka kuukausi tililleen tulevan palkan.

Kun esimerkiksi työntekijä sairastaa, voi työnantaja lopettaa härskesti työn tarjoamisen työntekijälle niin kauaksi aikaa, kunnes sairaana ollut työntekijä on taas työkyntoinen.

Pahimmassa tapauksessa kaikilla nollatuntisopimuksen omaavilla työntekijöillä ei ole mahdollisuutta käyttää

työterveyspalveluita, jos he sairastuvat. Työnantaja voi rajata työterveyshuollon palvelujen saatavuutta esimerkiksi siten, että täyden työterveyshuollon saa vasta tietyn ajan työssä ollut työntekijä. Näin ollen nollasopimuksilla siirretään yrittämiseen liittyvä riski työntekijän harteille.

Ay-liike on mukana Operaatio Vakiduunissa, jonka tarkoitus on muuttaa lainsäädäntöä niin, että jokaisella olisi töitä vähintään 18 tuntia viikossa. Tällä hetkellä laki ei tunne nollatuntisopimuksia.

Nollatuntisopimusten poistuessa työntekijällä olisi saman oikeudet kuin muillakin työntekijöillä – esimerkiksi irtisanomissuoja, sairausajan palkka yms. Mikäli työntekijä haluaa tehdä töitä alle 18 tuntia viikossa, voi hän sopia siitä työnantajan kanssa.

On käsittämätöntä, minkälaista riistoa työnantajat harrastavat. Ei ole ongelma lähteä töihin pikahälytyksellä, vaan ongelma on siinä, että on viisi eri nollatyösopimusta, nolla tuntia töitä ja nolla euroa palkkaa.

*Mikko Pulkkinen
Metallityöväenliitto ao. 1, vpj, Turku*

*Piia Noronen
luottamusmies, Pam ao.702, Turku*

Työmies on palkkansa ja turvansa ansainnut – mutta ei Kokoomuksen mielestä

AY-liike ja työtätekevien turva ovat taas Kokoomuksen hampaissa. Kokoomuksen talouspoliittinen sihteeri Ville Valkonen syytti Turun Sanomissa 16.1.2015 AY-liikettä maamme työmarkkinoiden jäykkyydestä ja vertasi sitä keskiajan kiltoihin, jotka monopolisoivat oman alansa työn.

Valkonen toteaa, että jos työmarkkinoiden säännöt eivät muutu työmarkkinoiden mukana, suomalaisen työn markkina-asema maailmassa heikkenee. Isänmaalla ei ole hänen mukaansa varaa siihen, että tiettyjen järjestöjen annetaan sementoida saavutetut etunsa ja samalla jarruttaa Suomen kehitystä.

Valkonen pitää ratkaisuna työmarkkinoiden jäykkyyteen sitä, että paikallista sopimista lisätään, toteutetaan paikallisempaa palkanmuodostusta, kaikenlaiseen työhön kannustavaa sosiaaliturvaa, joustavaa työaikalakia, pidempiä koeaikoja jne.

Paikallisen sopimisen lisääminen suuremmassa mittakaavassa lienee mahdollista niin kauan kuin työntekijät kokevat epäluottamusta työnantajan toimia kohtaan. Niin kauan kuin paikallinen sopiminen tarkoittaa työnantajan sanelua, ei aitoa pyrkimystä sopimiseen, ei tämä asia varmaankaan etene. Niin kauan kuin voittoa tuottavat yritykset irtisanovat henkilöstöään ja jakavat samanaikaisesti suurtakin osinkoa omistajilleen ja bonuksia yritysjohtajille, on työntekijöiden edustajien mahdollista sopia palkkojen alentamisesta, työaikojen joustoista tms.

Työnantajat kyllä hakevat palkkaja työaikajoustot – se on nähty. Lomautuksia on yllin kyllin ja irtisanomisia. Ns. nollasopimukset lisääntyvät koko ajan. Työntekijä sitoutuu olemaan työnantajan käytettävissä esim. 0-40h/vk. Palkkaa tulee kuitenkin vain tehdyiltä tunneilta – ei siis mitään, jos työnantaja ei kutsu työhön. Muutakaan työtä ei

oikein voi ottaa vastaa, jos työsopimus sitoo tulemaan työhön, jos kutsu käy. Siinä sitä joustoa on niin palkkaan kuin työaikaankin ja kovin yksipuolista!

Kokoomusnuorten Susanna Koski totesi äskettäin TV:ssä nollasopimuksesta keskusteltaessa, että ellei yhdestä työstä tule tarpeeksi tunteja/ansioita, niin ottakoon työläinen toisen duunin rinnalle. Valitettavasti työntekijä ei voi niitä ottaa, jos työsopimus edellyttää olemaan valmiina töihin kutsun käydessä. Jos sopimus sen sallisikin, niin eihän niitä tunteja ja töitä niin vain oteta!

Moni työnantaja on siirtynyt Valkosen esittämiin pidempiin koeaikoihin lain ohi - pitämällä työntekijöitään määräaikaisissa työsuhteissa vuosikautia ilman lain mukaista perustetta. Kun työntekijälle sitten tulee pidempi sairausloma tms., työnantaja ei enää jatka työsuhdetta. Tämä ei ole marginaali-ilmiö! Työntekijä ei uskalla asiaa riitauttaa, koska pelkää, että seuraavaa pätkää ei enää tule. Siinäpä sitä sitten on koeaikaa kerrakseen!

Kokoomus käytti itsestään aiemmin nimitystä työväen puolue. Ei se sitä ole koskaan ollut ja yhä etäämmäksi se näyttää tavallisesta työväestä etäännyvän. Mikäli kaikki sen tavoitteet täyttyisivät, taitaisi sopivampi nimi olla orjuuttajien puolue.

*Mika Maaskola
varakansanedustaja ja SDP:n
puoluehallituksen jäsen
SDP:n kansanedustajaehdokas
www.mikamaaskola.net*

OPERAATIO VAKIDUUNI

Syksyllä 2014 aloitettiin kansanliike nimeltä Operaatio Vakiduuni. Miksi ja mitä se tarkoittaa? Operaatio Vakiduuni on liike missä yksinkertaisimmillaan on kyse ihmisten kunnioittamisesta ja reiluista työehdoista. Liike sai alkunsa kun ammattiliittolaiset nuoret miettivät itse mikä on tämän hetken työelämän suurin epäkohta. Selkeästi voimakkaimmin koettiin että se on nollatuntisopimukset ja se että pienillä osa-aikaisilla tunneilla ei voi elää ja tulla toimeen.

Nuoret niin kuin vanhemmatkin haluavat yhdestä työstä riittävän toimeentulon. Elämän ennakoitavuus ja toimeentulo. Nämä ovat asioita jotka koettiin tärkeinä tulevaisuuden kannalta. Käänteisesti ajateltuna, haluaisitko sinä elää maailmassa jossa et voi suunnitella menoja ensi viikkoa pidemmälle, tai edes sinne ensi viikkoon. Haluaisitko että lapsesi tai lapsenlapsesi tekevät sellaista työtä? Emme mekään ja siksi Operaatio Vakiduuni.

Operaatio Vakiduuni tähtääkin siis nollatuntisopimusten kieltämiseen laisassa. Tähän avuksi on laitettu vireille kansalaisaloite, missä nollatuntisopimusten lisäksi halutaan osa-aikaisiin töihin 18 tunnin minimityöaika. Kansalaisaloitteen läpimeno siis takaisi jo jonkinlaisen varmuuden tulevaisuudesta sekä toisi työntekijät irtisanomislain ja ansiosidonnaisen työttömyysturvan suojiin. Eikä unohdeta sitäkään asiaa että kesä-

lomatkin alkavat kertyä vasta kun työpäiviä on kuukaudessa riittävästi.

Vaikka kansalaisaloitteessa on huomioitu, että tietyistä syistä voi olla tarpeellista tehdä työsopimuksia alle 18 tunnin rajan, esimerkiksi opiskelun tai lastenhoidollisista syistä niin aloite kuitenkin toisi sen muutoksen että pienempiä tunteja ei tarvitse tehdä pakosta. Sen että nollasopimus ei olisi se ainoa työsuhde, niin kuin monella alalla nyt tuntuu olevan. Muutos siihen, että työnantaja sitoutuisi työntekijöihin niin kuin työntekijä pakostakin sitoutuu työnantajaan.

Kansalaisaloitteita on jo allekirjoitettu hieno määrä ympäri maata järjestetyissä tilaisuuksissa ja kansalaisaloite.fi verkkopalvelussa. Allekirjoituksia tarvitaan kuitenkin vielä roimasti lisää jotta 50 000 raja rikkoontuu. Allekirjoituksia kerätään kesäkuun puoleen väliin asti, ja itse ainakin uskon että raja saadaan rikki ja vieläkin enemmän.

Kannustan siis teitä kaikkia: lähtekää mukaan, allekirjoittakaa kansalaisaloite, pyytäkää työtovereitanne, harrastuskavereitanne ja muuta lähipiiriä allekirjoittamaan. Tulkaa mukaan tilaisuuksiin joissa kerätään allekirjoituksia myös muilta kansalaisilta. Tämä on tärkeä asia ja se koskettaa meitä jokaista!

*Iris Pitkäaho
Operaatio Vakiduunin aktiivi ja
kansalaisaloitteen vireillepanija*

KEVÄTEDUSTAJISTO

Tervetuloa SAK:n Turun Seudun Paikallisjärjestön kevätedustajistoon

tiistaina 31.3.2015 klo 18.00

Kokouspaikka: Baltic-sali, S/S Borea
Linnankatu 72, 20100 Turku

Kokouksen aluksi Lounais-Suomen aluehallintoviraston
työsuojelutarkastaja ja kansanedustajaehdokka Maija Salo kertoo
ajankohtaisista aiheista

Kokouksessa on esillä sääntömääräiset kevätkokousasiat

Tervetuloa mukaan!

Terveisin TSP:n hallitus